

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 30P/350/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113228890
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Rybárová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3113228890.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín, samosudkyňou JUDr. Martou Rybárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého L. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, B. B., trvale bytom V. G. Z., t.č. bytom E.Č., Ž. XXX/X, štátnej občianky Slovenskej republiky a otca, L. C., bydliskom V. G. Z., U. XXX/XX, t.č. v ÚVV a ÚVTOS T., o zmenu zverenia, bez návrhu o nariadenie ústavnej starostlivosti a bez návrhu o nariadenie výchovného opatrenia takto

rozhodol:

Návrh otca na zverenie maloletého L. do jeho osobnej starostlivosti sa **z a m i e t a**.

Maloletému L. sa **n a r i a d ť u j e** pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, v Diagnostickom centre J. K., v trvaní šesť mesiacov.
Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec dieťaťa svojim návrhom podaným na tunajšom súde dňa 15.10.2013 žiadal, aby súd zveril maloletého L. do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazal platiť na jeho výživu sumou 40,- Eur mesačne, k jeho rukám, s účinnosťou od 14.10.2013. Konanie je vedené pod spis.zn. 30P/350/2013.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín zaslal tunajšiemu súdu podnet na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal o umiestnenie mal. L. do ústavného zariadenia. Súd mal za preukázané, že maloletý napriek viacerým pohovorom naďalej zanedbával povinnú školskú dochádzku a dopúšťal sa opakovanej trestnej činnosti a rodičia neboli schopní zabezpečiť umiestnenie maloletého L. na dobrovoľný diagnostický pobyt, ani jeho riadnu výchovu a starostlivosť. Súd preto uznesením č.k. 31P/39/2014-13 zo dňa 20.02.2014 nariadil predbežné opatrenie, ktorým bol mal. L. odovzdaný do ústavnej starostlivosti Diagnostického centra, J. K..

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 31P/39/2014-16 zo dňa 20.03.2014 súd začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým L. B..

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 31P/39/2014-17 zo dňa 20.03.2014 súd konanie začaté na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 30P/350/2013 a konanie začaté na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 31P/39/2014 spojil na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. 30P/350/2013.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil spisy tunajšieho súdu sp. zn. 30P/350/2013 a 31P/39/2014, rozsudok tunajšieho súdu č.k. 14Nc 34/2000-10 zo dňa 15.05.2000, uznesenia tunajšieho súdu č. k. 31P/39/2014-16 zo dňa 20.03.2014, a č. k. 31P/39/2014-17 zo dňa 20.03.2014, lustráciu sociálnej poisťovne, správy a hodnotenia diagnostického centra, správy a

potvrdenia ÚPSVaR Trenčín vyšetrovací spis OO PZ V. G. Z. č. ČVS:ORP-990/DC-TN-2013 a zistil nasledovný skutkový stav:

Mal. L. pochádza z družeckého vzťahu jeho rodičov. Rozsudkom Okresného súdu č.k. 14Nc 34/2000-10 zo dňa 15.05.2000 bol mal. L. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou platiť maloletému L. výživné. V roku 2009 sociálna kurátorka evidovala prejednávane priestupku O. M. podľa § XX ods. 1 Zákona SNR č. 372/1990 Z. z. - konkrétne O. K., kde vzhľadom na vek páchatela uvedeného skutku, mal. L., bola vec zo strany polície odložená. V roku 2010 bol maloletý L. účastníkom letného tábora organizovaného U., G.. U.. O.. V roku 2010 sociálna kurátorka evidovala prejednávane priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § XX ods. 1 písm. d) Zákona SNR č. 372/1990 Z. z. - konkrétne Y. G.. Vzhľadom na vek páchatela uvedeného skutku, mal. L., bola vec zo strany polície odložená. V roku 2012 bol maloletý L. trestne stíhaný pre O. C. Y. A.. Toto trestné stíhanie bolo podmiennečne zastavené na základe schváleného zmiereu na mediačnom konaní na Okresnom súde v Trenčíne. V septembri 2013 bolo voči maloletému začaté trestné stíhanie za O. G. O. R. M. Z. podľa § XXX ods. 1) Trestného poriadku a § XXX ods. 1) Trestného zákona. V novembri 2013 bolo voči maloletému začaté trestné stíhanie za O. G.I. Z. Q. O. O. O., N. O. Q. T. O. C. podľa § XXX ods. 1) Trestného poriadku a § 212 ods. 1) Trestného zákona. V školskom roku 2011/2012 navštevoval Š. J. Š. Z. V. G. Z.. V školskom roku 2013/2014 začal maloletý navštevovať A. U. F. T. v L., odbor M.Á.. Zo strany školy bolo vzhľadom na vysokú neospravedlnenú absenciu maloletého (ku 15.11.2013 - 212 riadne neospravedlnených hodín) podané trestné oznámenie na zákonného zástupcu za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky a ohrozenie mravnej výchovy maloletého. Rodičia so školou podľa vyjadrenia školy nespolupracovali, na zaslané výzvy nereagovali. Správanie maloletého (zanedbávanie povinnej školskej dochádzky i trestná činnosť) bolo zo strany úradu priebežne monitorované. S maloletým boli na pôde úradu opakovane uskutočnené výchovno-motivačné pohovory. Na pohovore uskutočnenom dňa 25.09.2013 maloletý uviedol, že nevie, či si chce školu dokončiť, od začiatku školského roku bol v škole len 2-3 krát. Vyjadril sa, že škola ho nebaví. Priznal, že pravidelne fajčí, občas aj marihuanu, užívanie iných návykových látok poprel. Matka i otec boli v rámci pohovorov opakovane poučení o rodičovských povinnostiach vyplývajúcich zo zákona o rodine. Už 14.10.2013 sa rodičia na pohovore vyjadrili, že budú situáciu riešiť vybavením dobrovoľného diagnostického pobytu maloletého. Rodičia až do 29.10.2013 nepodnikli žiadne potrebné kroky k vybaveniu dobrovoľného pobytu pre syna. Dochádzka maloletého do školy sa nezlepšila ani po tom, čo maloletý v mesiaci december 2013 odišiel z domácnosti otca, opäť do domácnosti matky. K náprave nedošlo, a preto súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým bol mal. L. odovzdaný do ústavnej starostlivosti Diagnostického centra, J. K..

Matka dieťaťa vo svojej výpovedi uviedla, že nesúhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým L.. Je vydatá a spolu s manželom a ich mal. dcérou P. B., nar. XX.XX.XXXX, žije v 1-izbovom prenajatom byte. V byte s nimi žije ešte jej najstarší syn P. V., nar. XXXX, P. V., nar. XXXX, ktorý však žije v Čechách, ale prichádza do rodiny na návštevy a spolu s nimi žil aj mal. L., ktorý bol umiestnený predbežným opatrením do Diagnostického centra. Náklady na bývanie, včítane energií, má rodina 220 Eur mesačne. Matka má 3 alebo 4 dlhy, vo výške asi 500 až 1.000 Eur, ktoré sú v súčasnosti v exekučnom konaní. Matka nepracuje. Do času, kedy bol mal. L. umiestnený do diagnostického centra, mala problémy s jeho správaním. Poukázala, že mal. L. bol zverený do jej osobnej starostlivosti, kde bol až do decembra 2012, kedy odišiel žiť ku svojmu otcovi a bol tam až do decembra 2013. Pokiaľ sa dopustil trestných činov, bolo to vždy v čase, keď bol v starostlivosti otca. Matka uviedla, že pokiaľ by bol v jej starostlivosti, tak by sa uvedenej trestnej činnosti nedopustil. Vie, že mala zabezpečiť dobrovoľný diagnostický pobyt mal. L., ale maloletý bol v roku 2013 v starostlivosti otca a pobyt nevedela zabezpečiť v diagnostickom centre pre nedostatok finančných prostriedkov. Biologický otec maloletého L. odmietol v tejto veci pomoc. Matka poukázala, že mal. L. je počas prázdnin od 27.06.2014 do 13.08.2014 v jej domácnosti a chová sa veľmi dobre, lebo sa zrejme poučil. Matka zdôraznila, že pokiaľ bol maloletý v jej domácnosti, tak sa trestnej činnosti nedopúšťal. Mohol by pokračovať v štúdiu na učilišti v L. ešte 1 rok a bol by vyučený v odbore M..

Otec dieťaťa na pojednávaní dňa 25.08.2014 vzal svoj návrh na zmenu zverenia späť a s tým, že pokiaľ maloletému nariadenie ústavnej starostlivosti podľa podnetu úradu práce pomôže ukončiť štúdium, súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti. V čase rozhodovania bol otec dieťaťa pre trestnú činnosť v ÚVV a ÚVTOS T.. Matka ani kolízny opatrovník sa k návrhu otca na späťvzatie návrhu na zmenu zverenia nevyjadrili.

Z vyjadrenia Diagnostického centra pre mládež, K. - J. K., zo dňa 24.11.2014 mal súd preukázané, že maloletý L. sa v diagnostickom centre vzdeláva, dopĺňa si vedomosti základnej školy a hlavne sa snaží nadobudnúť manuálne zručnosti a pozitívny vzťah k práci. Jeho pokračovanie na strednej škole nie je reálne, nakoľko sa odmieta vzdelávať a teraz, keď už má 17 rokov, už nie je školopovinný. V zariadení sa cíti dobre, plní si všetky povinnosti, pravidelne chodí na dovolenky do domáceho prostredia a späť sa vracia rád a načas. Najlepším riešením pre maloletého L., podľa názoru diagnostického centra, je uloženie výchovného opatrenia v ich zariadení do konca školského roka 2014/2015 a následné ukončenia ústavnej starostlivosti. V diagnostickom centre, prípadne v Reedukačnom centre Z. L., môže byť zaradený do pracovnej skupiny a nemusí sa znovu adaptovať na nové prostredie. Maloletému, podľa názoru diagnostického centra, lepšie vyhovuje menšie zariadenie. V Diagnostickom centre pre mládež, J. K., sa socializoval a nemá žiadne výraznejšie problémy.

Z hodnotenia Diagnostického centra pre mládež, K. - J. K., 04.05.2015 mal súd preukázané, že maloletý L. sa v diagnostickom centre vzdeláva individuálne v 1. ročníku SOU v odbore M.. Snaží sa nadobudnúť manuálne zručnosti a pozitívny vzťah k práci. Jeho pokračovanie na strednej škole nie je reálne, nakoľko sa po prepustení z ústavnej starostlivosti nechce vzdelávať, keďže už bude dospelý. Diagnostické centrum v hodnotení potvrdzuje, že maloletý sa u nich socializoval a nemá výraznejšie problémy. Jeho osobnosť je vo vývoji, pomerne emocionálne stabilná, veselá, rád si užíva život a žije prítomnosťou. Do budúcnosti si plány nerobí. Má dobré vzťahy s dospelými a dokáže motivovať ostatných. Je ľahko ovplyvniteľný negatívnymi vzormi a nemá zábrany hocičo zobrať a robiť nedovolené. Vyžaduje kontrolu a individuálny prístup. S rodinou udržiava telefonický kontakt. V zariadení sa cíti dobre a plní si všetky povinnosti pravidelne. Ak má potrebné bodové hodnotenie, chodí na dovolenky do domáceho prostredia. Matka jeho správanie v domácom prostredí hodnotí pozitívne. V čase podávania hodnotenia bol maloletý v podmienke za trestné činy spáchané pred pobytom v ich zariadení a vyjadril spokojnosť s tým, že časť podmienky strávil u nich, kde nemá veľké lákadlá, tak ako doma. V závere správa odporúča nariadiť výchovné opatrenie do vynesenia rozsudku, čo bude do plnoletosti maloletého.

Z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 2T/18/2014 zo dňa 06.11.2014 mal súd preukázané, že mal. L. bol ako mladistvý odsúdený pre O. G. O. R. M. Z. podľa § 216 ods. 1 Tr. zákona na trest odňatia slobody v trvaní tri mesiace, s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok.

Zástupca kolízneho opatrovníka odporučil súdu do rozhodnutia vo veci samej nariadiť výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení Diagnostického centra K. - J. K. na obdobie 6 mesiacov.

V konaní bol vypočutý svedok, riaditeľ Diagnostického centra K. - J. K., O.. O. K. O., ktorý uviedol, že prvom štádiu, v liste z 24.11.2014 odporučili, aby vo veci starostlivosti súdu o mal. L. bolo nariadené výchovné opatrenie, ktoré by sa vykonávalo v ich zariadení do konca šk. roka 2014/2015, tak aby sa resocializačná doba predĺžila a mohol byť dovŕšený výchovný proces. Mal. L. bude mať v novembri 18 rokov a ak by prešiel do nejakého iného zariadenia, adaptačná fáza, napr. vo Z. L., kde je reedukačné centrum by bola ťažšia. V súčasnosti, keď dostal podmienený trest, potrebuje mať nad sebou neustálu kontrolu a tlak, aby sa nedostal z tohto prevýchovného procesu. V ich zariadení je zvyknutý, spolupracuje s nimi a preto, by bolo vhodné, keby v ich zariadení aj zostal a to až do ukončenia šk. roku 2014/2015, aby ukončil riadne 1. ročník odborného učilišťa, kde je študentom 1. ročníka odborného učilišťa, kde sa učí za M..

Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme

maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu pobyt v špecializovaných zariadeniach najdlhšie na šesť mesiacov.

Podľa § 37 ods. 5 a 6 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Nariadenie výchovného opatrenia je faktickým zásahom do práv a povinností rodičov. Musí plniť ochrannú funkciu a napomáhať navráteniu riadneho výchovného prostredia ktoré zabezpečí, aby sa dieťa vyvíjalo v súlade so všeobecne akceptovanými morálnymi zásadami spoločnosti.

V danom prípade mal súd preukázané, že boli splnené podmienky pre nariadenie výchovného opatrenia podľa vyššie citovaného § 37 Zákona o rodine. V konaní bolo preukázané, že v diagnostickom centre došlo k výrazným pozitívnym zmenám v správaní sa maloletého L.. V konaní bolo preukázané, že pobyt mal. L. v diagnostickom centre splnil svoj účel. Mal. L. bude mať v novembri 2015 18 rokov, a preto je potrebné aby sa resocializačná doba predĺžila a mohol byť dovŕšený výchovný proces. S prihliadnutím na pozitívne hodnotenie maloletého diagnostickým centrom, jeho odporúčanie ponechať maloletého do ukončenia školského roku 2014/2015 v ich starostlivosti a súhlas kolízneho opatrovníka s odporúčaním diagnostického centra, súd nariadil nad maloletým výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení Diagnostického centra K. - J. K. v trvaní šesť mesiacov. Súd v rámci konania začatého bez návrhu o nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. L. nariadil uvedené výchovné opatrenie, s tým, že z hľadiska aktuálnych potrieb maloletého je toto opatrenie najvhodnejším prostriedkom dovŕšenia výchovného procesu maloletého. S prihliadnutím na absenciu vyjadrenia matky a kolízneho opatrovníka k návrhu otca na späťvzatie jeho návrhu na zmenu zverenia súd návrh otca na zmenu zverenia maloletého L. do jeho osobnej starostlivosti zamietol.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., nakoľko ide o konanie, ktoré je možno začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na tunajší súd (trojmo).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 3 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
 - účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
 - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
 - rozhodoval vylúčený sudca,
 - súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
 - konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno podať návrh na exekúciu podľa osobitného predpisu.